

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Eronen, J.; Wuorinen, T. & Lund, V. (2014) Lapset kameran takana. Kasvu 3:1, 24-25.

”Vesilätäkkö, lehtiä vesilätäkössä ja heijastusvalo. Että se ois vähän korkeempi ja siel ois kaloja, jolla ois aarteita niin paljon, et kaikki sais ottaa niitä.”

Lapset kameran takana

Laurean opiskelijoiden valokuvaprojekti toi esille espoolaisen Kirstin päiväkodin lasten ehdotukset asuinympäristön kehittämiseksi.

”Kivi ja pieniä kiviä. Muuttaa sen kiven ihan ku kilpikonnan kuoreks. Laittaa siihen isoja raitoja vihreellä, ja keltasella ne keskimmäiset reunat. Siihen reunaan voi maalata sellasen pään”, kertoi viisivuotias tyttö keksiessään muutosehdotusta Espoon Suvelassa valokuvaamalleen kohteelle.

Tyttö on yksi yhdeksästä Kirstin päiväkodin lapsesta, joka osallistui **Jonna Erosen** ja **Tiina Wuorisen** toiminnalliseen opinnäytetyöhön ”Parempi Suvela: Lasten näkemyksiä alueen kehittämiseen”.

Sosionomi (AMK) -opiskelijoiden valokuvatyöskentely lasten kanssa koostui viidestä puolentoista tunnin mittaisesta tapaamisesta. Työskentelyssä käytettiin photovoice-, sadutus- ja kuvallisen ilmaisun menetelmiä.

Tapaamisten aiheina olivat tutustuminen, valokuvaus, kuvatekstit, muutos-

ideoiden toteuttaminen ja valokuvanäyttely. Tutustumis- ja näyttelykerrat olivat kaikille lapsille yhteisiä. Valokuvaus-, kuvateksti- ja muutosideakerroilla lapset työskentelivät kolmen hengen pienryhmissä, jotta toiminta oli mahdollisimman sujuvaa.

Tutustumiskerralla lapset saivat paneutua valokuvatyöskentelyyn katsomalla valokuvia ja kertomalla niistä. Lisäksi lapset saivat tutustua kameran käyttöön ja ottaa valokuvia. Etenkin valokuvien ottaminen muista lapsista ja hassuista ilmeistä kiinnosti lapsia kovasti.

Valokuvausta, sadutusta ja muutoksia Varsinaisella valokuvauskerralla lapset ohjeistettiin ottamaan kuvia Suvelassa paikoista, joihin he kaipaavat muutosta. Lapset olivat innostuneita valokuvaamisesta. Lähes poikkeuksetta lasten ottamat kuvat

olivat myös onnistuneita. Lapset kertoivat, että kuvissa näkyi se, mitä he olivat halunneetkin kuvata.

Valokuvauksen jälkeen lapset kertoivat kuvatekstejä ottamiinsa kuviin, ja aikuinen kirjasi niitä sadutusmenetelmän mukaisesti ylös muuttamatta lasten sanamuotoja. Kuvatekstejä tehdessä lapsia kehoitettiin tuomaan esille mielipiteitään kuvatusta kohteesta sekä ideoita siitä, miten kuvauskohdetta voisi korjata, parantaa tai kehittää.

Lapset toteuttivat muutoksia valokuvan päälle piirtämällä, värittämällä ja leikkaamalla lehdistä kuvia. Lasten ehdotuksissa ikävän näköinen betoniseinä saisi uuden värikkään pinnan, autiolla hiekkakentälle sijoitettaisiin leikkivälineitä ja auton renkaan rikkomalle kadunreunalle kylvettäisiin nurmikkoa.

Parempi Suvela

Valokuvanäyttely avattiin päiväkodin ja Entressen kirjaston seinille. Näyttelyssä yleisö pääsi tutustumaan siihen, mitkä ovat lasten mielipiteet ja ajatukset Suvelan kehittämiseksi. Lapsille itselleen näyttelyn näkeminen oli ylpeyden ja ihmettelyn aihe. Jokainen lapsi työsti lopulliseen näyttelyyn neljä teosta.

"Siellä on kenttä. Siellä voi pelata ja tehdä kori- ja jalkapalloit. Se pitäis muuttua jääks, koska jää on kivaa. Siel voisi luistella kaikki."

Näyttelyn teokset jaoteltiin teemoihin. Ilkivallattomampi Suvela -teeman kuvat liittyivät muun muassa graffiteihin ja hajotettuihin asioihin. Lapset ehdottivat graffitin pesemistä tai päälle maalaamista sekä hajotettujen liikennemerkkien korjaamista.

Esteettisempi Suvela -teemassa esiteltiin luontoon ja ympäristöön liittyvät teokset, joiden muutokset olivat luovia ja esteettisesti aluetta kohentavia. Valokuvissa oli kivi, joka ehdotettiin maalattavaksi kilpikonnaksi ja vesilammikko, johon ehdotettiin tehtäväksi kala-allas. Lapsiystävällisempi Suvela -teema sisälsi lasten leikkiin ja

toimintaan liittyvät teokset, joissa yhteistä oli muuttaa Suvelaa sellaiseksi, että lasten olisi helpompi toimia elinympäristössään. Kuvattuja kohteita olivat esimerkiksi lapselle liian korkealla oleva koripalloteline, johon toivottiin matalampaa korjausta ja liikennevalot, joita toivottiin lasten tasolle.

Roskat ja väärillä paikoilla olevat asiat kuuluivat siistimpi Suvela -teemaan. Kuvatuista kohteista suurin osa oli tien varsiin ja leikkipaikoille jätettyjä roskia. Muutosideoiksi ehdotettiin muun muassa roskien viemistä roskakoriin ja tavaroiden oikeille paikoille palauttamista.

Lasten näkökulma tuli monissa kuvissa esille ja ideat alueen kehittämiseen olivat konkreettisia. Useimmat lasten ehdotukset asuinalueen kehittämiseen on mahdollista toteuttaa melko vaivattomasti ja vähäisillä kustannuksilla. ■

Jonna Eronen

sosionomi (AMK) -opiskelija, Laurea-AMK

Tiina Wuorinen

sosionomi (AMK) -opiskelija, Laurea-AMK

Virpi Lund

lehtori, Laurea-AMK

"Oo tää keinu on menny ylös ylös ylös. Laittaa kierittämällä alas, et vois keinua tossa."

Photovoice on valokuvausmenetelmä, jossa pyritään osallistamaan ja voimauttamaan toimintaan lasten kanssa. **Sadutuksen** avulla lapsi muokkaa ajatuksiaan tarinaksi. Sadutuksessa aikuiset voivat ottaa lapset mukaan suunnitteluun ja toteutukseen lapsille luontaisella tavalla. **Kuvallinen ilmaisu** toimii lapselle keinona ilmaista näkemyksiään ja työstää kokemuksiaan.